

Statoil

MODULBASERT TRENING FOR FØRSTEHJELPSPERSONELL

MODUL 6

Hypotermi, brann-, etse- og elektriske skader.

Referanser

TR 0819 -Akuttmedisinske behandlingsprotokoller

TR 0821- Helsemessig beredskap

TR 0822- Drift helsekontor

Legevakthåndboken

Norsk indeks for medisinsk nødhjelp

Læremål

- Beskrive farer og symptomer på mild, moderat og alvorlig hypotermi
- Kunne forebygge hypotermi
- Kjenne til prinsippene for førstehjelpsbehandling av brann-, etse - og elektriske skader

Innhold og metode

- Vurderinger på skadested, spesielt egensikkerhet
- Aktiv/passiv oppvarming. Bruk av aktuelt utstyr
- 9% regelen
- Nedkjøling og bruk av brannbandasjer
- Forebygge hypotermi
- Øyeskylling og nøytraliseringsvæsker
- Lokalisering av aktuelle steder og for aktiv/passiv oppvarming og nedkjøling.
- Praktisk trening og gjennomgang av utstyr

Hypotermi generell nedkjøling

Moderat hypotermi:(35-30°C)

- Fryser
- Skjelver
- Sløv og hjelpeløs
- Motorisk klønete
- Kald og blek pasient

Alvorlig hypotermi: (<30°C)

- Fryser ikke
- Skjelver ikke
- Langsom pust og puls
- Nedsatt bevissthet
- Blek, Stiv, kald
- Kan virke død
- Stor risiko for hjertestans

Konsekvenser

1. Nedsatt immunforsvar, kan gi økt infeksjon
2. Redusert effekt av medikamenter
3. Hjerterytmeforstyrrelser
4. Økt fare for blødning

Behandling av moderat hypotermi

- Fjern pasienten fra kalde omgivelser for å redusere ytterligere nedkjøling.
- Sjekk bevissthet, respirasjon, sirkulasjon og rektaltemperatur.
- Oksygen på maske med reservoar (10-12 l/min).
- Fjerne vått tøy, gi varme og tørre klær, ulltepper og varm, gjerne sukkerholdig drikke til pasienter som er helt våkne og orienterte.
- Monitorer hjerterytmen

Behandling av alvorlig hypotermi

- Som ved moderat hypotermi, i tillegg:
- Isolerende materiale: teppe og dyne
- Ved våt/ fuktig pasient bruk dampsperre i plast
- Unngå ytterlige varmetap
- Unngå å bevege pasienten unødig
- Pasienten varmes opp først etter ankomst sykehus

Dampsperre

Brannskader

- Slukk ilden
- Kjøling av skade må starte snarest
- Ta av/ klipp klær
- Fastbrente klær skal ikke fjernes

Brannskader

Rød tørr hud

Smerte

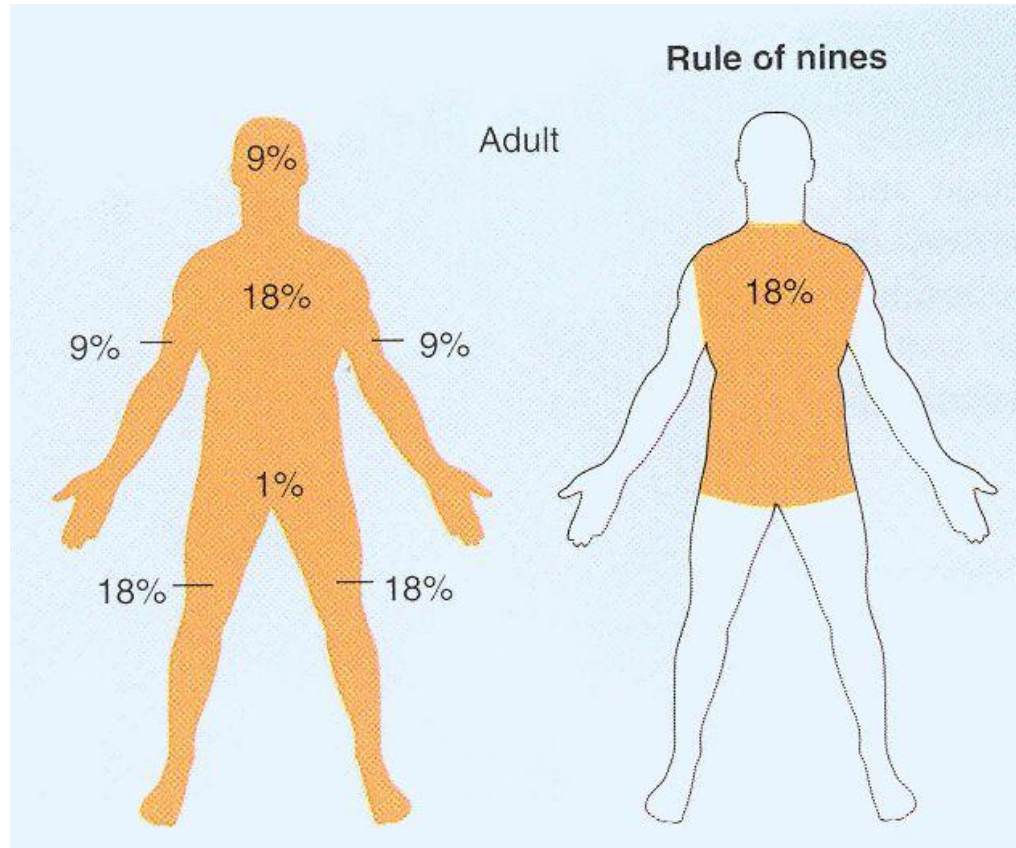

Smertes, blemmer

Grå/Svart hevelse

Størrelsen på brannskaden i prosent

Brannskader førstehjelp

UNDER 10 PROSENT

- Mindre brannskader
- Kjøøl med kaldt vann i 10-15 min.
- Kjøøl deretter med lunkent vann
helst inntil pasienten er smertefri

OVER 10 PROSENT

- Større brannskader
- Kjøøling med lett temperert vann,
ca. 15 grader, 5-15 min
- Obs hypotermi

BRANNSKADER FØRSTEHJELP

- Fjern ringer, klokke og andre metallgjenstander
- Ta av løse klær,
- Fastbrent stoff skal ikke fjernes
- Kjøl 5-15 min
- Brannbandasje (gel produkter)
- Andre bandasjer må være fuktige(bruk Ringer Acetat). OBS! Risiko for hypotermi ved nedkjøling av store flater
- Bruk plast utenpå for å holde skaden fuktig

Etseskader

- Forårsakes av etsende kjemikalier.
- Skadeomfang avhenger av pH, eksponeringstid og type stoff.
- Behandles som brannskade.
- Innhente informasjon.

Elektriske skader

- Tenk egensikkerhet
- Slå av strømmen og befri pasienten
- Elektriske støt gir en momentan sjokkvirkning på kroppen som kan føre til både indre og ytre skader.

Eksempel på skadeomfang:

- Fallskade
 - Utvendig brannskade
 - Rytmeforstyrrelser i hjertet – hjertestans
-
- Selv om de ytre skadene ser små ut, kan de indre skadene være svært alvorlige

Praktiske øvelser

1. En person faller i sjøen, og blir reddet etter 15 min. Pasienten er blek, kald, skjelder ikke, er apatisk og stille. Tiltak og prioritering?
2. Etter en brann i boligområdet blir en person funnet med brannskade og sot på hode og hender. Sot i nesen og munnen. Lyserød hudfarge. Pasienten er bevisstløs, rask pust og rask/svak puls på håndledd. Da hun får oksygen på ventilasjons bag våkner hun etter 50 min., men er urolig og omtåket. Har smerter på venstre side av brystkassen. Tiltak og prioritering?
3. En person har flammer i klær, vedkommende løper rundt helt hysterisk. Tiltak og prioritering?